

Hei

Tässä talvilaskennan taulukon ns. lopulliset tulokset. Minulle saakka taikka Luonnontieteellisen keskusmuseon järjestelmään on kirjautunut yhteensä 60 reitin tulokset Varsinais-Suomesta. Reittimäärä on tavallista alhaisempi. Tulokset löytyvät yhdistyksen kotisivuilla olevasta taulukosta

<https://www.tly.fi/tutkimus/talvilintulaskennat/talven-2023-2024-tulokset/>

Taulukon lukeminen kannattaa aloittaa alataulukosta lukuohjeita. Huomatkaa, että taulukossa on vaalean keltaisella sellaiset sensitiiviset lajit, joiden osalta museolta on saatavissa vain yhteenvetotieto, ei reittikohtaisia tietoja. Olen jättänyt ko. lajit pois myös minulle suoraan ilmoitetuista reittituloksista. Huomatkaa myös, että Luonnontieteellisen keskusmuseon listoilla oleva Turku-Maarianhamina merireitti ei ole mukana taulukossani eikä tässä käsitellyissä tuloksissa. Tutustukaa aineistoon ja katsokaa, että omat tuloksenne ovat oikein taulukossa. Luonnontieteellisen keskusmuseon sivuilla on valtakunnallisia tuloksia.

<https://laji.fi/project/MHL.3/stats?tab=species>

Siellä on hyvin monenlaisia ja monella tavalla esiteltyjä tuloksia. Kannattaa tutustua.

Esimerkiksi kustakin lajista saa kannankehitystä kuvaavan diagrammin yllä olevalta sivulta klikkaamalla ko. lajia. Lintuyhdistys kohdassa ”kaikki” tarkoittaa koko Suomea. Vaihtamalla kaikki-sanan tilalle haluamansa lintuyhdistyksen saa kullekin lajille sen yhdistyksen osalta diagrammin.

Varsinais-Suomen tuloksista

Lajimäärä (78) on normaalia matalammalla tasolla, mutta kuitenkin suurempi kuin talven 2021/22 76 lajia. Pienehkö lajimäärä näkyi myös reittien keskimääräisessä lajimäärässä, joka oli vain 22 lajia. Sensitiivisten lajien osalta ei ole reittikohtaisia tuloksia, joten todellinen lajimäärä on hieman suurempi. Ehkä voisi kuitenkin vetää sen johtopäätöksen, että useat tavalliset lajit olivat tänä talvena vähälukuisia eikä harvaluisempia talvehtijoita nähty niin usealla reitillä kuin viime talvina on totuttu. Lokakuun lopussa alkaneet talviset olosuhteet vaikuttivat laji- ja yksilömäärään.

Yksilömäärä/10 reittikm (434) on hyvin matalaa tasoa, edellisen kerran vähemmän on ollut talvella 2009/10. Kaiken kaikkiaan tämä analyysi perustuu yhteensä 24 500 laskettuun lintuun.

Yleisimmät lajit olivat talitiainen (tavattiin 59 reitillä) ja sinitiainen (58), varis (56), käpytikka (55), punatulkku (54) sekä mustarastas, harakka ja korppi (48). Runsaimmat lajit olivat talitiainen (55 yks./10reitikm), naakka (47), sinitiainen (37), keltasirkku (35) ja varis (28).

Talvea voi tarkastella myös siitä näkökulmasta, mitä ei nähty. Lajit, joita on tavattu edellisen kymmenen talven laskennoissa kymmenen kertaa, mutta nyt puuttuivat ovat naurulokki, kottarainen; yhdeksän kertaa: mustalintu, maakotka; kahdeksan kertaa: alli, pilkkasiipi, tukkakoskelo, pähkinänakkeli, hemppo; seitsemän kertaa: tuulihaukka, ampuhaukka, riskilä, nokkavarpunen; kuusi kertaa: nokikana, hiiripöllö, rautiainen, punakylkirastas. Puutelista on huomattavan pitkä.

Uusia joululaskentalajeja ei löytynyt tällä kertaa yhtään.

Laji/lajiryhmäkohtaisesti tuloksista voi kertoa seuraavaa:

Merimetsoja tavattiin viime vuosien tavanomainen määrä ja tuttuun tapaan vain Utön reitillä. Harmaahaikara on vakinaistunut joululaskennassa ja on nyt tavattu seitsemän kertaa viimeisen kymmenen talven aikana.

Kyhmyjoutsenmäärä oli tavanomainen. Lajia tavattiin pakkasista huolimatta joka neljännellä reitillä. Laulujoutsenet olivat hyvin vähissä ja niitä tavattiin vain kolmella reitillä. Edellisen kerran vielä vähemmän on ollut talvella 2010/11, jolloin lajia ei havaittu laskennoissa lainkaan.

Sinisorsalla määrät vaihtelevat melkoisesti talvesta toiseen. Tällä kertaa aika tavanomainen määrä. Tukkasotkia nähtiin hyvin vähän viime vuosiin verrattuna. Viimeksi on vähemmän ollut talvella 2012/13. Telkkiä ehdittiin havaita ennen jäätymistä tavanomainen viime vuosien määrä. Sama koski myös uiveloita. Isokoskeloita oli viime vuosiin nähden vähän. Vähemmän on havaittu viimeksi talvella 2012/13.

Merikotkia näkyi hieman totuttua vähemmän, mutta niitä tavattiin silti joka toisella reitillä. Toistetaan jälleen aiemminkin sanottu: laji on nykyään talvilaskennassa runsain ja yleisin petolintu. Kanahaukkoja tavattiin paljon. Samaa tasoa on ollut vain kaksi kertaa aiemmin tällä vuosituhannella ja aikaisemminkin vain kerran. Varpushaukkoja oli hieman viime vuosia vähemmän, mutta silti normaali määrä tällä vuosituhannella. Koko Suomessa niitä sen sijaan oli poikkeuksellisen vähän.

Myyriä syövästä petolinnuista hiirihaukka on vakinaistunut tällä vuosituhannella ja laji nähtiin jälleen selvästi useammalla reitillä kuin kanahaukka. Nyt tehtiin myös uusi ennätys selvällä erolla edelliseen. Piekenoja sen sijaan oli viime aikojen tavanomainen määrä. Veikkaan, että lumen määrän vähentyminen ilmastonmuutoksen myötä on merkittävä syy runsastumiseen. Ehkä myös myyrien kannanvaihtelut ovat muuttuneet siten, että talvehtimisen vakinaistuminen on ollut molemmilla mahdollista. Onko osasta hiirihaukkoja tullut paikkalintuja?

Pyitä oli tavanomaisesti, mutta teeriä oli vähän. Teeriä on ollut viimeksi samaa tasoa talvella 2010/11. Myös fasaaneja oli vähän, sillä viimeksi samaa tasoa oli talvella 1998/99.

Naurulokkeja ei tavattu lainkaan. Edellisen kerran laji on jäänyt näkemättä talvella 2010/11. Kala- ja harmaalokkeja havaittiin myös hyvin vähän, vähemmän on viimeksi molempia ollut talvella 2010/11. Merilokeilla kato ei sen sijaan ollut ihan samaa tasoa, vaikka niitäkin oli vähän. Vähemmän on ollut viimeksi 2021/22 ja 2010/11. Rannikkovesien tavallista aikaisempi jäätyminen näkyy vesilintujen lisäksi tuloksissa hyvin myös lokeilla.

Kesykyyhkyjä oli vähän ja vähemmän on ollut viimeksi talvella 2010/11. Sepelkyyhkyjä oli tavanomaisesti, mutta uuttukyyhkyjä hieman vähemmän. Turkinkyhkyjä näkyi kahdella reitillä. Pöllöistä nähtiin yksi varpuspöllö, joka sen osalta on hieman tavallista pienempi määrä. Lisäksi näkyi yksi lehtopöllö, mutta muut pöllöt jäivät havaitsematta.

Harmaapäätikan määrät jäivät hieman viime aikojen normaalia pienemmiksi. Koko maan mittapuulla lajilla menee hyvin, mutta meillä runsastumista ei näy ainakaan joululaskennan tuloksissa. Selitystä Varsinais-Suomen poikkeavaan tilanteeseen en tiedä. Olisiko lukijoilla näkökulmia? Alla olevasta linkistä löytyvät hyvät graafit tilanteesta.

Tässä ensin koko maan tilanne:

<https://laji.fi/project/MHL.3/stats?tab=species&species=MX.30530&year=2023>

TLY:n tilanne löytyy valitsemalla lintuyhdistyksen kohdalla yhdistykseksi ”Turun lintutieteellinen yhdistys”.

Palokärkiä oli tavanomainen määrä. Käpytikkoja sen sijaan oli hyvin paljon ja uuden ajan ennätys tehtiin selkeällä erolla. Vanhaan hyvään aikaan eli talvella 1958/59 niitä havaittiin 10 reittikm kohti vielä selvästi enemmän. Tässä välissä lukemat ovat olleet alempana. Koko maan tuloksissa talvi 1958/59 on myös korkea, mutta se on lyöty jo monesti sen jälkeen. Selitys nykyiselle käpytikkojen määrälle on tietenkin erittäin massiivinen vaellus Venäjältä viime syksynä. Arviot Suomeen saapuneista tikoista ovat satoja tuhansia. Edellinen saman suuruusluokan vaellus on ollut syksyllä 1962. Eroja koko maan ja Varsinais-Suomen välillä selittänevät kuusen siemensatojen runsauden vaihtelu eri tavalla maan eri osissa. Valkoselkätikkoja havaittiin tällä kertaa yksi, mutta ennen kaikkea laji on vakinaistunut. Viimeisen 10 talven aikana laji on havaittu kahdeksana talvena. Pikkutikalla oli jälleen melko hyvä tulos.

Tilhiä oli toista talvea peräkkäin vähän, viimeksi vähemmän on ollut talvella 2001/02. Peukaloisia ja tavattiin marras-joulukuun pakkasista huolimatta vielä kohtuullinen määrä, yhteensä 6 yksilöä. Punarintoja näkyi vain kolme yksilöä.

Mustarastaita oli normaali määrä, toki selvästi vähemmän kuin pari talvea sitten. Mutta silti lähes kolminkertainen määrä verrattuna 2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen keskiarvoon. Räkättirastaita oli hyvin vähän, viimeksi talvella 2007/08 on ollut vielä vähemmän. Lajin talviset määrät vaihtelevat rajusti, sillä nyt niitä oli vain 0,1 prosenttia talven 2021/22 määrästä. Muita rastaita ei havaittu lainkaan, edellisen kerran näin kävi viisi vuotta sitten.

Hippiäisiä oli melko vähän. Lajin talvikanta näyttää olevan tällä vuosituhanella pienempi kuin 1900-luvulla. Viiksitimali teki uuden ennätyksen, edellinen oli talvelta 2017/18. Pyrstötiaisia oli melko vähän, mutta kuitenkin enemmän kuin vuosi sitten.

Hömötiainen teki viime vuonna uuden vähäisyysennätyksen, jota nyt sivuttiin. Lajin alamäki jatkuu hälyttävän nopeaa tahtia. 1960-80-lukujen määristä hömötiaisia on maakunnassa enää jäljellä noin 5%. Töyhtötiaisia oli nyt hieman enemmän (2,20 yks./10reittikm) kuin kolmena edellisenä talvena, jolloin niitä oli alle 2 yksilöä/10 reittikm. Aiemmin näin vähän ei lajia ole ollut koskaan. Lajin määrä maakunnassa on pudonnut alle puoleen 1960-80-luvuilta. Töyhtötiainen elää karummilla metsäalueilla kuin hömötiainen ja ehkä kalliomäkien ja karukkojen männiköt eivät ole olleet yhtä suurten muutosten kourissa kuin rehevämmät metsämaat.

Kuusitiaisella oli ennätysvaellus viime syksynä. Suomen läpi vaelsi useita satojatuhansia yksilöitä, mutta niitä ei näytä jääneen ainakaan Varsinais-Suomeen tavallista enempää. Niitä oli jopa hieman vähemmän kuin tavallisesti tällä vuosituhanella. Sinitiaisia oli myös tavallista vähemmän jo neljättä vuotta peräkkäin. Yksilömäärä on nyt kolmanneksen pienempi kuin viime vuosikymmenellä. Talitiaisella muutos on samansuuntainen, mutta niistä on hävinnyt vain neljännes. Mitähän lajeille on tapahtumassa? Puukiipijöitä oli tavanomaisesti.

Isolepinkäisiä tavattiin normaalisti parin huonomman talven jälkeen. Närhiä oli tavanomaisesti. Harakoita oli hyvin vähän ja edellisen kerran vielä vähemmän niitä oli talvella 2004/05. Lajin määrät tuntuvat vähentyneen viime vuosina. Naakkoja ja variksia tavattiin vaihteeksi tavanomainen

määrä eli samaa tasoa kuin viime vuosikymmenellä. Korpeja sen sijaan tavattiin vähän, edellisen kerran vielä vähemmän on ollut talvella 2010/11.

Kottaraista ei havaittu lainkaan. Lajin määrät vaihtelevat melkoisesti ja edellisen kerran laji on jäänyt kokonaan näkemättä talvella 2010/11. Yhteensä tällä vuosituhannella laji on jäänyt näkemättä viitenä talvena. Varpusen heikot vuodet jatkuvat, sillä viime vuoden vähäisyysennätyksestä tulos parani vain hyvin vähän. Lajin määrät olivat laskennoissa korkeimmillaan 1970-luvulla ja nyt tavataan selvästi alle 10% niistä yksilömääristä. Sen sijaan pikkuvarpusia tavattiin hieman viime vuosia vähemmän, mutta kuitenkin aika tavanomaisesti. Pikkuvarpusen kannan kasvu lienee pysähtynyt.

Peippoja oli selvästi normaalia vähemmän. Edellisen kerran samaa tasoa oli 7 talvea sitten. Järripeipolla määrät heittelevät peippoja enemmän, mutta nyt oli aika tavallinen määrä. Viherpeippoja oli kaksi vuotta sitten hyvin vähän, mutta viime vuonna ja nyt hieman enemmän. Samaa tasoa on ollut viimeksi talvella 1983/84. Ehkä tämä määrä on tämän hetken normaali? Laji on kuitenkin pysynyt yleisenä, koska tavattiin 77 % reiteistä. Tiklejä oli viime vuosikymmenen tavanomainen määrä. Vihervarpusia tavataan talvisin hyvin vaihtelevia määriä. Nyt ehkä sana ”vähäinen” kuvaa määrää? Urpiaisia oli suunnilleen pitkän tähtäimen tavallinen määrä.

Käpylintuja oli kolmen heikomman talven jälkeen ihan mukavia määriä metsissä. Nyt kannattaa hakea ainakin pikkukäpylintu lintuatlaksen jokaiselle ruudulle, sillä reviirit on varmaankin jo vallattu.

Punatulkkuja oli kohtuullisen paljon, vaikka viime talven lähes ennätysesiiintymisestä jäätiin kaus. Pajusirkkuja on toista talvea peräkkäin paljon. Keltasirkkuja oli vähän, edellisen kerran vähemmän on ollut talvella 2004/05. Lajin määrät vaihtelevat kohtalaisen paljon talvien välillä ja tänä talvena laji näyttää kerääntyneen massaparviin hyvien ruokapaikkojen liepeille maaseudulla. Niitä ei vain ole osunut reiteille. Keltasirkku tuntuu vähentyneen talvisessa Suomessa:

<https://laji.fi/project/MHL.3/stats?tab=species&species=MX.35146&year=2023>

Laskentaterveisin

Epa